

Toetswijzer Leider ROT

Toetswijzer deel I voor de kandidaat en bij de proeve van
bekwaamheid betrokkenen

Versie: 1.1, 10 september 2019

Instituut Fysieke Veiligheid
Kennisonwikkeling en onderwijs
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Deze toetswijzer [functie] is opgesteld door het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV).
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, op openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het bestuur van het IFV.

Colofon

Eindverantwoordelijk: Erie Braakhekke
Contactpersoon: Anne Hootsen
Titel: Toetswijzer Leider ROT
Datum: 10 september 2019
Status: Definitief
Versie: 1.1

Inhoud

1	Proeve van bekwaamheid als geheel	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Voorwaarden	4
2	Examenonderdeel Simulatie Optreden als Leider ROT	5

1 Proeve van bekwaamheid als geheel

1.1 Algemeen

De grondslag voor dit document is het Examenreglement IFV, te vinden op de website www.ifv.nl. Deze proeve is inhoudelijk vergelijkbaar met de versie van de Politieacademie, versienummer 2015.10.1, 1 maart 2015.

In de proeve van bekwaamheid staan de volgende kerntaken uit het kwalificatiedossier centraal:

1. Leiding geven aan het ROT
2. Adviseren en informeren van / aan het beleidsteam

Met het succesvol afronden van de proeve van bekwaamheid, behaal je het diploma Leider ROT. Je rondt de proeve van bekwaamheid met een voldoende af als je:

- > Het examenonderdeel Simulatie Optreden als Leider ROT met een voldoende hebt afgerond.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle onderdelen van de proeve van bekwaamheid, de plaats in de opleiding, locaties (van afname) en wie het onderdeel beoordeelt.

Onderdeel examen	Na blok/taak/lesdag	Locatie	Examinator
Simulatie Optreden als Leider ROT	Na lesdag 8, Simulatie	Nader te bepalen	Twee examinatoren.

Bovenstaand onderdeel wordt uitgelegd in het volgende hoofdstuk.

1.2 Voorwaarden

Examen

Leider ROT

- > Het examen bevat geen voorwaardelijke examenopdrachten.

2 Examenonderdeel Simulatie

Optreden als Leider ROT

Samenvatting

Deze opdracht is een simulatie. Je wordt ingezet als Leider van een regionaal operationeel team (ROT). De opdracht vindt plaats op een door het IFV te bepalen locatie. Tijdens deze opdracht wordt er met een crisismanagementsysteem gewerkt.

Beschrijving

Je wordt als Leider ROT ingezet bij een multidisciplinair incident (GRIP 2). Voor de start van het ROT ontvang je het startbeeld van het incident. Je vergaart samen met de informatiemanager ROT relevante informatie om tot een zo volledig mogelijk beeld van het incident te komen. Op basis van het verkregen beeld bereid je je kort voor op het eerste ROT-overleg.

De rol van informatiemanager ROT wordt ingevuld door een rollenspeler. Verder word je in je werkzaamheden ondersteund door een plotter (rollenspeler).

Je geeft leiding aan het ROT. De leden van het ROT worden gespeeld door vier rollenspelers. Daarnaast is er een voorlichter (rollenspeler) aanwezig bij het ROT-overleg. Ook de rollen van Leider CoPI en Calamiteitencoördinator worden door rollenspelers ingevuld.

Je analyseert het incident en biedt de ROT-leden steeds de ruimte om nieuwe informatie en knelpuntenanalyses in het ROT te brengen. Op basis van deze nieuwe informatie voer je steeds gezamenlijke beeld-, oordeels- en besluitvorming uit met betrekking tot het incident. Verder zet je het proces van scenariovorming in gang door hier een opdracht voor uit te zetten richting de actiecentra. Je komt in overleg met de ROT-leden tot een plan van aanpak en verstrekt opdrachten aan de verschillende disciplines. Je onderhoudt communicatie met de betrokkenen, onder andere de Leider CoPI. Daarnaast adviseer en informeer je het beleidsteam: je vertaalt tactische beslissingen en acties naar bestuurlijk en strategisch niveau, legt relevante dilemma's en keuzes voor en adviseert het beleidsteam in de te nemen besluiten. De rol van burgemeester (beleidsteam) wordt gespeeld door een examinator.

In totaal zal je twee keer een overleg van het ROT leiden. Voorafgaand en tussen beide ROT overleggen zorg je voor adequate aansturing van het ROT, je eigen acties, het informeren en adviseren van het beleidsteam en ondersteuning aan het CoPI.

Noodzakelijke materialen

Tijdens het examen mag je alle, voor jou bruikbare, ondersteunende middelen gebruiken.

Duur

Voor deze examenopdracht staan 120 minuten. De eerste 10 minuten zijn bestemd voor het ontvangen van de startinformatie voor je inzet, gevolgd door een introductie van 5 minuten

door de examinatoren. De uitvoering, en dus effectieve beoordelingstijd, duurt maximaal 90 minuten. De resterende tijd is voor het bepalen van het resultaat en het geven van constructieve feedback.

Beoordeling

Het examenonderdeel 'Optreden als Leider Regionaal Operationeel Team' wordt beoordeeld door een examencommissie bestaande uit 2 examinatoren met als achtergrond Leider ROT. De beoordeling start vanaf het moment van binnenkomst in de ROT ruimte. Wanneer de examinatoren onvoldoende hebben kunnen vaststellen of jouw handelen wel of niet voldoende was, zal je aan het einde van de opdracht gevraagd worden je handelen te motiveren. Het door jouw gegeven antwoord kan het resultaat positief of negatief beïnvloeden. Je wordt beoordeeld met een voldoende/onvoldoende.

1. Optreden als Leider Regionaal Operationeel Team	Score
1.1 Organiseren crisisbestrijding	
1.1.1 Analyseren van het incident	V / O
1.1.2 Aandacht voor risicoanalyses en scenario's	V / KO
1.1.3 Bepalen van te nemen maatregelen	V / KO
1.2 Technisch voorzitterschap ROT	
1.2.1 Effectief leiden van de overleggen	V / O
1.2.2 Zorgen voor goede procesgang rondom beeld-, oordeels- en besluitvorming	V / KO
1.2.3 Formuleren van relevante vragen en adviezen	V / O
1.3 Aansturen ROT	
1.3.1 Tonen van leiderschapskwaliteiten	V / O
1.3.2 Verantwoordelijkheid nemen voor de besluitvorming binnen het ROT	V / KO
1.4 Bewaken kwaliteit en voortgang crisisbesluitvorming	
1.4.1 Overzicht houden op de bestrijding van het incident	V / KO
1.5 Adviezen verstrekken	
1.5.1 Adviseren van het bevoegd gezag	V / KO
1.6 Samenwerken en afstemmen	
1.6.1 Inzicht tonen in politieke, maatschappelijke en bestuurlijke processen	V / O
1.6.2 Functioneren als volwaardig gesprekspartner op strategisch niveau	V / O

Cesuur

Om een voldoende te halen voor de Optreden als Leider ROT moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- ❖ Er mag geen kardinale onvoldoende (KO) zijn gescoord op onderstaande beoordelingscriteria:
 - 1.1.2 Aandacht voor risicoanalyses en scenario's
 - 1.1.3 Bepalen van te nemen maatregelen
 - 1.2.2 Zorgen voor goede procesgang rondom beeld-, oordeels- en besluitvorming
 - 1.3.2 Verantwoordelijkheid nemen voor de besluitvorming binnen het ROT
 - 1.4.1 Overzicht houden op de bestrijding van het incident
 - 1.5.1 Adviseren van het bevoegd gezag
- ❖ Van de overige beoordelingscriteria mogen er maximaal 3 beoordeeld zijn met een onvoldoende.

Toelichting

1. Organiseren crisisbestrijding

Toelichting:

Als Leider ROT organiseer je de multidisciplinaire operationele crisisbestrijding zodat een snelle en gecoördineerde hulpverlening en/of incidentbestrijding in het brongebied en de effecten gerealiseerd kan worden. Je analyseert het incident, maakt risicoanalyses en scenario's en bepaalt de te nemen maatregelen in samenwerking met de leden van het ROT.

Beoordelingscriteria:

1.1 Analyseren van het incident

Je beoordeelt en analyseert het incident snel en grondig. Je maakt een realistische inschatting van de situatie en mogelijke effecten, schat hierbij de politieke- maatschappelijke- en mediagevoeligheid van het incident op de juiste wijze in.

1.2 Aandacht voor risicoanalyses en scenario's (kardinale onvoldoende)

Je werkt effectief samen met de leden van het ROT en de informatiemanager ROT om tot reële risicoanalyses te komen. Je schat hierbij de waarschijnlijkheid en de impact van de risico's op de juiste wijze in. Daarnaast kom je in gezamenlijkheid tot verschillende scenario's. Deze multidisciplinair samengestelde issues met daarbij veronderstelde implicaties op bestuurlijk, strategisch en maatschappelijk niveau, zet je door naar het beleidsteam, waarbij je tevens een pré-advies geeft op verwachtingen en dilemma's die zich voor kunnen doen.

1.3 Bepalen van te nemen maatregelen (kardinale onvoldoende)

Je controleert of de juiste partners in het ROT aan tafel zitten en kunt dit beargumenteren. In overleg met de leden van het ROT bepaal je de te nemen maatregelen en de te volgen tactiek, waarin ieders deskundigheid en belang is meegenomen op basis van prioriteiten. Je stemt af en maakt heldere afspraken met de betrokkenen. Je doet dit op pro-actieve wijze en zorgt voor het formuleren van heldere afspraken met de verantwoordelijken voor de uitvoering.

2. Technisch voorzitterschap ROT

Toelichting:

Als Leider ROT ben je de voorzitter van het Regionaal Operationeel Team en leid je de overleggen zodanig dat het proces van beeld-, oordeels- en besluitvorming optimaal verloopt.

Beoordelingscriteria:

2.1 Effectief leiden van de overleggen

Je hanteert een effectieve vergaderstructuur met het oog op het nemen van besluiten, het maken van afspraken en het stellen van prioriteiten. Je biedt de structuur die nodig is om onder tijdsdruk tot een plan van aanpak te komen: je zorgt dat alle relevante informatie besproken wordt, vat informatiestromen samen en controleert of boodschappen overkomen zoals bedoeld. Je bewaakt hierbij het groepsproces en houdt rekening met de omstandigheden van de verschillende leden (zowel op persoonlijk vlak als ook rekening houdend met hun monokolom en daarbij behorende procesgangen). Daarnaast bewaak je de tijd en inhoud van het overleg; je biedt leden voldoende ruimte maar grijpt in indien informatie niet relevant is voor de andere disciplines. Je delegeert taken en verantwoordelijkheden op efficiënte wijze en toont daarmee inzicht in de richtlijnen, protocollen en procedures binnen de crisisbeheersing.

2.2 Zorgen voor goede procesgang rondom beeld-, oordeels- en besluitvorming (kardinale onvoldoende)

Je zorgt ervoor dat je beschikt over alle relevante informatie om een duidelijk beeld van de situatie te hebben. Je betreft de juiste personen om het beeld compleet te krijgen, alvorens je over gaat tot oordeels- en besluitvorming. Je doorloopt dit proces zorgvuldig.

2.3 Formuleren van relevante vragen en adviezen

Je formuleert de voor het beleidsteam relevante vragen zorgvuldig en eenduidig. Je geeft duidelijk aan op welke vraagstukken je een beslissing van het bestuur verwacht.

3. Aansturen ROT

Toelichting:

Als Leider ROT geef je leiding aan de multidisciplinaire samenwerking in het ROT. Je bent verantwoordelijk voor het multidisciplinair aanpakken van de gevolgen van het incident op tactisch en strategisch niveau. Het is daarom van wezenlijk belang om het samenwerkingsproces binnen het ROT zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Je dient eigenschappen te bezitten die je in staat stellen gericht sturing te geven aan het ROT en een efficiënte samenwerking tussen de verschillende disciplines te creëren.

Beoordelingscriteria:

3.1 Tonen van leiderschapskwaliteiten

Je toont de leiderschapskwaliteiten en de professionele beroepshouding zoals deze verwacht worden van een Leider ROT. Je hanteert een leiderschapsstijl die gepast is voor het ROT en past deze aan op de situatie, de mensen, risico's en de tijdsdruk. Als Leider toon je overwicht en stressbestendigheid; je straalt rust en gezag uit. Je stelt de juiste prioriteiten, neemt beslissingen op basis van de beschikbare informatie en komt gemaakte afspraken na. Daarnaast communiceer je open en helder, luistert goed, signaleert non-verbale signalen en motiveert de leden van het ROT tot het leveren van optimale resultaten. Je vertrouwt hiermee op de vakbekwaamheid van de leden.

3.2 Verantwoordelijkheid nemen voor de besluitvorming binnen het ROT (kardinale onvoldoende)

Je neemt de verantwoordelijkheid voor besluiten die genomen worden binnen het ROT. In overleg met de leden van het ROT bepaal je de te volgen tactieken en de te nemen maatregelen. Je maakt hierbij gebruik van de expertise van de verschillende ROT-leden en overige betrokkenen zodat ieders deskundigheid is meegenomen in het besluit. Daarnaast betrek je de verschillende belangen en gevoeligheden van betrokken partijen in je besluit. Jouw keuze is doorslaggevend tijdens het nemen van belangrijke beslissingen zoals een eventuele opschaling, het bepalen van de externe communicatiestrategie (media) en het afbakenen van het bron- en effectengebied. Het is aan jou om te bepalen welke acties ondernomen worden en in samenwerking met de ROT-leden tot een gezamenlijk plan van aanpak te komen. Je stelt prioriteiten en durft te oordelen als nog niet alle informatie beschikbaar is en de beslissing niet kan worden uitgesteld. Indien nodig verantwoord je de genomen beslissingen aan belanghebbende verantwoordelijken. Je vertaalt de genomen besluiten in duidelijke opdrachten voor de leden van het ROT en de informatiemanager (in het geval van informatieopdrachten).

4. Bewaken kwaliteit en voortgang crisisbesluitvorming

Toelichting:

Als Leider ROT ben je verantwoordelijk voor de crisisbesluitvorming en ben je in staat om op adequate wijze de kwaliteit en voortgang van de informatiegestuurde crisisbesluitvorming op tactisch en strategisch niveau te bewaken.

Beoordelingscriteria:

4.1 Overzicht houden op de bestrijding van het incident (kardinale onvoldoende)

Als verantwoordelijke voor de besluitvorming binnen het ROT is het jouw taak om de kwaliteit en de voortgang van de incidentbestrijding op strategisch niveau te bewaken. Gedurende de beeld- en besluitvorming analyseert, combineert en benut je voortdurend informatie. Je legt hierbij de juiste verbanden tussen processen en ontwikkelingen. Je stuurt de processen op verantwoordelijke wijze bij en demonstreert hierbij dat je de consequenties van genomen besluiten voor de verschillende processen overziet. Je geeft effectief leiding aan het besluitvormingsproces door zaken (waar mogelijk) in consensus te regelen en (waar nodig) zelfstandig knopen door te hakken. Tijdens de besluitvorming signaleer je problemen en wissel je (indien nodig) van prioriteit. Daarnaast zorg je ervoor dat de veiligheid van eigen personeel, andere hulpverleningsdiensten en derden wordt afgewogen tegen het beoogde doel van de incidentbestrijding.

5. Advies verstrekken

Toelichting:

Als Leider ROT ben je verantwoordelijk voor de informatieoverdracht en advisering aan het beleidsteam (burgemeester). Je vertaalt tactische informatie waar nodig naar strategische beslipunten en treedt in voorkomende gevallen namens het ROT op als adviseur.

Beoordelingscriteria:

5.1 Adviseren van het bevoegd gezag (kardinale onvoldoende)

Als Leider ROT draag je zorg voor de doelmatige en doeltreffende verspreiding van relevante informatie naar het bevoegd gezag. Je voorziet het bevoegd gezag op gestructureerde wijze van een betrouwbaar totaalbeeld. Daarnaast vertaal je tactische activiteiten en knelpunten naar informatie of beslispunten op strategisch niveau en vice versa. Je bepaalt welke dilemma's, vragen of strategische keuzes voorgelegd dienen te worden aan het bevoegd gezag. Je geeft hierbij aan op welke vraagstukken er beslissingen van het bevoegd gezag verwacht worden. Indien nodig verantwoord je genomen beslissingen aan de verantwoordelijke belanghebbenden.

Je voorziet het bevoegd gezag gevraagd en ongevraagd van advies. Je structureert en doseert je adviezen zodat deze eenvoudig te begrijpen zijn. Daarnaast breng je nuances aan in je advies door prioriteiten aan te geven. Verder zijn je adviezen haalbaar, legitiem en proportioneel. Je motiveert de werkwijze en het advies; je kan anderen overtuigen van je advies, het onderbouwen en de uitvoerbaarheid van het advies bespreken.

6. Samenwerken en afstemmen

Toelichting:

Als Leider ROT ben je in staat om op adequate wijze samen te werken en af te stemmen met het eigen en andere teams binnen de multidisciplinaire crisisorganisatie en andere relevante organisaties en betrokkenen. Je hebt hierbij politiek-bestuurlijke sensitiviteit en kunt omgaan met maatschappelijke gevoeligheden.

Beoordelingscriteria:

6.1 Inzicht tonen in politieke, maatschappelijke en bestuurlijke processen

Je handelt met diplomatie en politieke sensitiviteit. Je toont kennis en maakt gebruik van de van toepassing zijnde procedures en weet welke partijen een rol spelen in de verschillende processen. Je demonstreert gevoel voor maatschappelijke verhoudingen en mediagevoeligheid, overlegt en adviseert tijdig de verantwoordelijken voor beleid en andere betrokkenen. Je werkt effectief samen met de verschillende partijen met het oog op verschillende belangen. Jouw inzicht in deze politieke en bestuurlijke processen stellen je in staat om op effectieve wijze advies uit te brengen.

6.2 Functioneren als volwaardig gesprekspartner op strategisch niveau

Je demonstreert dat je inhoudelijk kunt meepraten op een hoger bestuurlijk niveau. Je verantwoordt je werkwijze en adviezen op gedegen wijze. Je blijft effectief functioneren onder (bestuurlijke) druk. Je straalt een zelfverzekerde houding uit en bent daadkrachtig. Je helpt anderen waar mogelijk, kent eigen grenzen en bevoegdheden en vraagt tijdig om hulp. Daarnaast stel je je flexibel op en speel je goed in op onverwachte situaties.